

NEWS

Pismo vsem, ki imajo tehniko v vsakdanu

Kaj naj umetna inteligenca v vsakdanu dejansko počne

1. julij 2026, Tobias Engl

Razvijamo za zaslone. Natančneje, programsko opremo za njimi, ki iz zaslona naredi sorazmišljajočega. V hotelih, klinikah, čakalnicah, trgovinah in za vsakogar, ki jo lahko potrebuje. V zadnjih mesecih smo pogosto filozofirali o vsem, kar bo umetna inteligenca zmogla. Danes vam pišemo, kaj naj bi po našem mnenju dejansko počela.

Podarjati bi morala čas, ne ga krasti. Dom, ordinacija, hotelska avla imajo vsak svoj ritem. Kar jih vse združuje, je tiha želja, ki se redko izreče - da tehnika v ozadju misli za nas, namesto da bi silila v ospredje. Dobra umetna inteligenca zato ni najglasnejša, temveč najpotrpežljivejša. Čaka, dokler ni koristna, in sicer molči.

Razumeti bi morala, preden ukrepa. Stranke so različne, pacientke so različne, gostje so različni. Umetna inteligenca, ki vse obravnava enako, to ni. Je le avtomatika z osvetlitvijo. Razumeti pomeni znati brati potek dneva, ne da bi vodila profil; pacienta pripeljati do pravih vrat, ne da bi ga poznala; hotelskemu gostu odgovoriti v njegovem jeziku, ne da bi shranila njegovo ime. Razumeti ni isto kot opazovati.

Ukrepati bi morala, ne da bi postala vsiljiva. Korak od razumevanja k dejanju je pravi preskok teh let. Več agentov danes sodeluje v ozadju ... eden pozna termine in pakete, eden sonce in vreme, eden kuhinjo in zalogo ... s človekom govorijo z enim samim, mirnim glasom. To deluje le, če človek postavi cilj in umetna inteligenca išče pot do njega, ne obratno. Tipkovnica za težke odločitve ostaja analogna.

Morala bi biti orodje hiše, ne okno navzven. Občutljivi podatki vašega vsakdana nastajajo pri vas in tam naj tudi ostanejo. Lokalno obdelani, brez ovinka prek tujih oblakov, brez oglaševalske ekonomije v ozadju. Za to obstajajo tehnične besede (»local-first«, »edge«, »secure element«); pomembnejši pojem je tišji: "zaupanje".

In spremljati bi morala, ne nadomeščati. Zaslون v trgovini, na kliniki, na postaji je pomočnik, ne nadomestek za pogovor, zdravniški pregled ali strokovno, individualno svetovanje. Najdragocenejši izumi v tej vrsti nikoli niso bili tisti, ki so hoteli človeka nadomestiti. Bili so tisti, ki so mu spet dali prostor za bistveno.

Vemo, da to pismo zveni programsko. To je namen. Gradimo programsko opremo, ki v zelo različnih prostorih govori z ljudmi, in radi bi, da veste, po čem naj jo merite - ne po tem, kaj naši zasloni zmorejo, temveč po tem, kaj prepustijo vam.